

GORENJE

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vposiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 60 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Stranka odsekov.

Pojdite in povejte ljudem: V deželni zbornici sedi stranka, ki se pri vsaki priliki bahato trka na prsi: mi smo ljudska stranka, mi smo demokratična stranka, mi zastopamo in mi izpolnjujemo tukaj voljo našega ljudstva. Pojdite in vprašajte ljudstvo, če in kdaj je bila ljudska volja, da se našega kmeta spravi v klešče kmetijskega starostnega zavarovanja; da se delavcu in ožjim slojem zabranjuje vršiti državlanske dolžnosti za splošno in enako volilno pravico pri občinskih volitvah in za deželni zbor; da se iz ljudstva izžme krvavo zaslužen denar za zvonove ob pogrebih, dasiravno je moralo ljudstvo plačati zvonove, še predno so bili naročeni; da se od uboge vdove, sirote, zapuščenih, zahteva celo za tisti prostorček, kamor ranjkega polože k večnemu počitku, še enkrat odškodnino za jamo groba, dasiravno je bilo ljudstvo tisti faktor, ki je moralo napraviti pokopališče na svoje stroške. Vprašajte tisoče tistih, ki so se v nujnih življenjskih potrebah obrnili na deželni zbor, na svoje poslance v svrhu hitre od pomoči, kje so, kako so se rešile njih s solzami gorja in pomanjkanja opremljene prošnje. In tako dalje, vprašajte ljudsko voljo!...

Na mnogo vprašanj ne boste dobili sploh nobenega odgovora. Ampak glede prošenj se Vam bo morda odgovorilo: O, leže pri tem in onem odseku, bo kmalu rešeno. No, pa vprašajte pri tistih „odsekih“. Kaj znate doživeti? Ali da odsek v svoji, prošnji in vlog bogati zalogi sploh nima dotičnih prošenj, ali pa, da čakajo rešitve deželnih financ „od zgoraj“.

Slična usoda je doletela pereče vprašanje o izboljšanju učiteljskih plač. O da bi bili šli in pripeljali to ljudstvo, na katerega voljo se „ljudski“ zastopniki tako po nemarnem sklicujejo, v predzadnje in točasno deželnozbornsko zasedanje! Tu bi to ljudstvo videlo, da je pri zadnji deželnozbornski seji poslanec-duhovnik kot načelnik do-

tičnega odseka kratkomalo pozabil na poročilo o izboljšanju učiteljskih plač. To so — ljudski zastopniki! Ali je bila to volja ljudstva, da je dotični poslanec-duhovnik pozabil na svojo dolžnost.

Pa še lepše pojme bi to, svojim zastopnikom slepo udano ljudstvo dobilo, če bi bilo navzoče v četrtkovni seji v zbornici, ko je poslanec Gangl stavil nujni predlog, naj se stradaljočemu učitelstvu, dokler se deželne finance ne regulirajo, dovoli vsaj najnujnejšo podporo. O, to bi to ubogo ljudstvo gledalo, kako so njegovi zastopniki bežali iz zbornice. Ko je prišel govornik s svojo do neba vpijočo prošnjo na dan, kako so se med tem zastopniki ljudstva imenično zabavali pri čašah rujnega — v blagor izboljšanja učiteljskih plač in pa na stroške — ljudstva. O to bi to ljudstvo odpiralo oči in ušesa, ko je slednjič poslapec dr. Šušteršič, kot vrhovni zastopnik ljudstva, ogorčeno protestiral proti nujnosti prošnje. „Kamen bi se moral napram takim prošnjam omeščati, nikar šele človeško srce, Vi pa, ki se hlinite, da ste zastopniki ljudstva, Vi, ki pravite, da ste demokratična stranka, Vi nimate srca za tako neznosno gorje.“ S sličnimi besedami je zavrnil poslanec dr. Triller več kot brezsrčni ugovor načelnika takozvane „Slovenske ljudske stranke“. Ta se je zopet izgovarjal na odseke. Izvedelo se je pa kmalu, da ni ne dotične prošnje, ne dotičnega odseka. Dr. Šušteršič je sicer znan lisjak v izgovorih, a na opravičena očitanja v tej zadevi je ta stari lisjak stisnil rep med noge, pa se je izmuzal iz zbornice. Zraven sta bila še dva učitelja, poslanca Jaklič in Ravnikar, oba sta molčala kot grob. — Pač! Ravnikar je predlagal nastavljenje — živinozdravnika!

Ako nikdar, v tej seji bi se morale ljudstvu odpreti oči, da stranka, ki si od danes naprej celo lasti ime Vseslovenska ljudska stranka, je v resnici le stranka odsekov, sicer polna obljub, ampak prazna jej je srce za ljudsko gorje!

Četrta inštanca.

Neki pravdar, ki je izgubil pravdo pri vrhovnem sodišču, je bolešno vzdihnil: škoda, da nimamo četrte inštanice. Slovenska ljudska stranka, ki sedaj dela čudeže na Kranjskem, ima to dobrodelno napravo. To je dr. Vladimir Pegan, advokat in deželni odbornik — takorekoč.

Poročilo verifikacijskega odseka kranjskega deželnega zbora, ki predlaga uničenje mandатов Lenarčiča in Višnikarja, je pravi tip spisov za četrto inštanico.

Mandat naših zakonodajskih zastopov vsebuje vedno nekaj predpravil pred drugimi državljani. Že kandidatura napolni naše mlade ljudi, posebno če so zelo mladi, z nekakim ponosom, ko pa je tak kandidat izvoljen, postane pravi duodecknez. Ko je bila razpisana volitev za dolenska mesta, smo brali parkrat take izbruhe megalomanije v „Slovenca“. — Mi ne postavimo nobenega kandidata, imamo pa večino, deželni zbor je suveren in naredi, kar hoče. Dr. Pegan je zastopal mnenje, da je deželni zbor poklican, revidirati razsodbo državnega sodišča, se ji ukloniti ali pa ne in dati na ta način zakonu tisto lice, ki je njemu všeč. To se je imenovalo pravno prepričanje in premlevalo kot tako v deželnem zboru. Mi moramo temu odločno ugovarjati, in sicer nasproti vsem govornikom — brez izjeme. Poročilo verifikacijskega odseka se je imenovalo po časopisu: lopovstvo, rop, verolomstvo. Naj se že imenje to famozno poročilo kakor hoče, samo nekaj ni, in to bi povdarjali na vsa usta, to poročilo ni nikdar in se ne more nikdar imenovati izraz pravnega prepričanja, četudi sta pod njim zapisana tudi jurista Pogačnik in Pegan.

V znanstveni literaturi so znani pojavi, ki trdijo, da je lastnina rop, da je nesmiselna določba, da dedujeta po očetu pridobljeno premoženje sin in hči, da je nesmiselna inštitucija zakona, prisege, in Nietzsche uči, da je posebno

PODLISTEK.

Simon Jenko.

(Ob štiridesetletnici njegove smrti.)

Naprej zastava Slave!

Ko je Jenko prebil prvi strogi izpit, je prišel 1. 1865 v pisarnico notarja Stergerja v Kranju. Drugo leto je vstopil v odvetniško pisarno dr. Val. Prevca v Kamniku, s katerim se je preselil v Kranj meseca julija 1869. Bil je tedaj že hudo bolan. Revščina v dijaških letih, revno življenje na Dunaju, strast kajenja — vse to mu je izpodkopalo in izpridilo zdravje. Dne 8. oktobra 1. 1869 se vleže na smrtno posteljo in zatisne oči dne 18. vinotoka ob 2. uri popoldne na svojem stanovanju „Na Duricah“ v hiši Marije Berčičeve št. 56.

Umrli je v strašni zavesti, da ga imajo ljudje za sleparja. To se je zgodilo takole: Predno se je vlegel, je prejel pri neki družbi 700 gl. otroških novcev za svojega gospodarja. Shrani jih doma, da jih ob priliki odda dr. Prevcu. Ko mu jih hoče izročiti, jih ne najde. Prebrska vse stanovanje. Zastonj. Ta nesreča mu ubije duh in

telo in ga vrže na posteljo, s katere ni več vstal. Zadnje dni pred smrtjo najde gospodična M. M. vseh 700 gl. v pesnikovi omari nad perilom; tja jih je Jenko spravil, a na to pozabil. Umirajočemu pesniku pokažejo najdeni denar, a ta se ni zavedel več. Šel je s sveta z grozno mislijo, da ga svet sodi za goljufa.

Dne 20. oktobra 1869 — prihodnjo sredo bo štirideset let — Jenka slovesno pokopljejo v Kranju. Ob grobu so mu peli pevci ljubljanske in kranjske čitalnice; kranjski pevci so ga nosili. Pogrebne stroške je poravnala Narodna čitalnica v Kranju, ker pesnik ni ničesar zapustil. Na prerani grob so ljubitelji in častitelji na uli vencev in cvetja.

Simon Jenko spada med najodličnejše slovenske lirike. To častno mesto so mu priborile odlične posebnosti in vrline njegove muze.

Jenko je pel, kar je čutil, kar je doživel. Pel je, kar in kadar mu je velevalo srce, kakor sam pravi:

„Čut se zlije mi v besede.“

Njegove pesmi so naravne, preproste, jasne, brez okolišev, brez posiljenih tropov in alegorij. Primerjal bi njegovo pesem zalemu, kmečkemu

dekletu, ki je oblečeno lepo praznično, a po domače. Izšel iz naroda se je tesno držal materinih tal.

Kakor malokateri drugi slovenski pesnik je Jenko srečno zadel pravi narodni glas. Najlepše njegove pesmi se bero kakor narodne.

Jenko je ljubil svoj dom kakor Prešeren in Lermontov, kakor ljubi sin na tujem svojo zapuščeno, ubožno mater doma.

„Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine,
vsemu svetu nepoznan,
od nikogar spoštovan.“

Pesmi njegove se odlikujejo po svoji zdravi, zreli filozofiji. Pesnik vidi stvari take, kakor so v resnici.

Z malimi pripomočki Jenko silno veliko doseže. Le vzemi v roko njegove „Obrabe“ in jih beri s premislekom. Pesnik rabi tu malo, a to dobro izbranih in ubranih barv.

Počivaj v miru, v sveti grudi domači, ti, goreči pevec-domoljub, ti klasični proslavitelj lepega „Sorškega polja“, ti nesmrtni avtor naše marseljeze. Dokler bo Slovenec in Slovan živel, pel bo tvoj „Naprej“. Tvoj spomin je večni!

nesmiselna vsa krščanska morala. V kavarni, po drevoredih se zna v teh livadah izprehajati tudi kak dvorni svetnik vrhovnega sodišča. Tu se more še govoriti o pravem prepričanju. Če pa ta kot sodnik odreče dedščino kaki stranki, ker sinatra zakon za nesmiseln in ker dotično stranko morda sovraži tako, kot klerikalna stranka Lenarčiča in Višnikarja, potem to ni več izraz pravnega prepričanja, temveč to je norost ali zločin — to je revolucija.

Vsa čast suverenosti kranjskega deželnega zbora, ali obstoječi zakoni so zanj prav tako obvezni, kakor za ljudi, ki niso nikaki duodec-knezi.

Mi torej na ves glas protestiramo proti temu, da bi se take blodnje za-znamovale kot pravno prepričanje.

Najpomembnejše in najmučnejše v tej debati pa je bilo to, da je tisti, katerega se je stvar tikala v prvi vrsti, to je naša vlada, popolnoma molčal. Le plitveži morejo trditi, da je bila ost tega poročila obrnjena le proti napredni stranki. Za usodo kranjske dežele danes ni odločilno, če sedita v deželnem zboru dva napredna poslanca manj. Važno pa je, če se iz tribune deželnega zbora, četudi nevedoma, priporoča — revolucija — če se rujejo korenine našega družabnega reda. In to je vprašanje, ki bi moralo zanimati cesarsko vlado — če bi jo v Ljubljani sploh imeli.

Ko je neki sodnik pričo, preden jo je zapri-segel, opomnil na nasledke krive prisega in do-stavil, da če se dokaže priči, da je po krivem prisegla, bo zaprta, je priča hladnokrvno odgo-vorila: saj mi ne morete dokazati.

Po načelih te priče postopa slovenska ljudska stranka povsod pri upravi javnih zadev. Mi imamo večino in naredimo, kar hočemo. Značilno za to stranko je, da nima prav nobenega čuta za politično dostojnost. Če kak naduti kate-het hoče nagajati ldiričanom in se mu županstvo ne pokori, je žaljena avtoriteta deželnega odbora. In ko meščanje kljub najhujšemu pritisku volijo isti odbor, je ta avtoriteta temeljito reparirana. Če kak župnik hoče ohladiti svojo jezico nad učiteljem, so čez noč pozabljene vse zasluge na izobraževalnem in gospodarskem polju. Mi imamo večino in naredimo, kar hočemo.

Ne vemo, kaj mislijo v deželnem predsedstvu o imponderabilijah pri upravi javnih zadev in če sploh kaj mislijo. Prepričani pa smo, da če bi bil sedel pri seji deželnega zbora, ko se je ob-ravnavalo o poročilu verifikacijskega odseka na stolu deželnega predsednika kak Conrad ali Wid-man, bi bil dobil mali Pegan lekcijo, da bi bil prisiljen ponoviti vsaj državnopравни izpit.

Naša vrla slovenska ljudska stranka ima torej svojo četrto inštanco, ali našemu poprej navede-nemu pravdarju, ki je, kar se samoobsebi razume, danes znamenit pristaš, skoraj steber te stranke, vendar ni pomagano, kajti ta inštanca je mlin, ki ropota, melje pa ne.

Gospodarski del.

Zakupni razglas. C. kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani je poslalo trgovski in obrt-niski zbornici v Ljubljani nakupni aviso zaradi za-gotovljenja senna in slame za vojno upravo. Za-devne zagotovitvene razprave se bodo vršile v Ma-riboru dne 22. v Beljaku dne 25. in v Celovcu dne 26. oktobra t. l. pri c. kr. vojaških oskrbovalnih skladiščih. Pismene ponudbe je poslati do 9. ure dopoldne gori navedenih dni dotičnim oskrbovalnim skladiščem. Nakupni aviso je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tedenski sejem v Kranju dne 11. oktobra 1909. Prignalo se je — koštrun, 75 glav domače goveje živine, 43 glav bosanske goveje živine, 166 glav goveje živine hrvaške, 9 domačih telet, — hrvaških telet, 76 domačih prašičev, — hr-vaških prašičev, 8 domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7.75, rž K 9—, oves K 8—, ajda K 9—, repno seme K, fižol ribničan K 13.50, man-dalon K 11—, koks 14—, krompir K 1.90 za 50 kg, seme dom. detelje.

Gorenjci! Zahtevajte „Gorenjca“ po vseh gostilnah in kavarnah!

Zgodovinski in sloystveni pregled za prih. teden:

17. oktobra. — 1767. † Fizik Reaumur. — 1797. Mir v Kampoformiju; konec prve koalicijske vojne. — 1805. Mesto Ulm kapitulira. — 1815. Napoleon I. dospe na otok sv. Helene. — 1815. * Pesnik Emanuel Geibel. — 1849. † Skladatelj France Chopin. — 1895. † Mac Mahon. — 1903. † Pilatelj Janez Znidaršič v Sarajevu.
18. oktobra. — 1663. * Princ Evgen Savojski-Carignan v Parizu; zamagalec v bitkah pri Centi 1697, Qudenardu 1708, Malplaquetu 1709, Petrovaradinu 1716, Belemgradu 1717. — 1748. Mir v Ahenu. — 1777. * Pesnik Henrik pl. Kleist. — 1813. Bitka pri Lipskem; drugi bojni dan; beg Napoleonov. — 1818. * Pisatelj Luka Jeran v Javorjah nad Skofjo Loko. — 1832. * Dr. Elbin Costa v Novem mestu. — 1869. † Pesnik Simon Jenko v Kranju.
19. oktobra. — 202. pred Kristom. Bitka pri Zami. — 1466. Drugi mir v Thorau. — 1761. * Dr. Jožef Mislej, modro-slovec in pisatelj v Podragi. — 1810. * Pisatelj Felician Globočnik v Braslovičah. — 1813. Bitka pri Lipskem; tretji bojni dan; zavezniški vzamejo Lipsko z naskokom. — 1826. Nabožni pisatelj Anton Clementini v Ljubljani.
20. oktobra. — 1740. † Karel VI., z njim izmre habs-burški moški rod, na njegovo mesto stopi habsburško-lota-rinska dinastija, cesarica Marja Terezija zasede prestol. — 1802. * Pisatelj Simon Vilfan v Stari Loki. — 1827. Pomorska bitka pri Navarinu. — 1855. † Slikar Matej L. ngrs. — 1860. Oktobrski diplom. — 1901. † Pisatelj Jakob Alešovec v Ljubljani.
21. oktobra. — 1496. Sklep medsebojne ženitve habs-burško-španske; Filip, sin cesarja Maksimilijana I., poroči Jo-hano, hčer Ferdinanda Aragonskega, Janez, španski prestolo-naslednik, poroči Marjeto, sestro Filipovo. — 1795. * Pedagog Simon Rudmaš v St. Vidu v Junski dolini. — 1805. Pomorska bitka pri Trafalgarju; Nelsonova smrt. — 1862. Revolucija na Grškem.
22. oktobra. — 1632. Wallenstein osvaja Lipsko. — 1762. * Nabožni pisatelj Andrej Reja na Goriskem. — 1811. * Skla-datelj Franc Liszt. — 1830. † Pisatelj in skladatelj Pavel Knobelj v Tomaju na Goriskem. — 1868. † Pesnik Mihael Kastelic v Ljubljani.
23. oktobra. — 1642. Bitka pri Breitenfeldu. — 1803. * Skladatelj Albert Lortzing. — 1805. * Pisatelj Adalbert Stifter v Oberplanu. — 1845. Združene čete kneza Windisch-gratza in hrvaškega bana Jelačića oblegajo Dunaj od 23. do 31. oktobra. — 1851. Francoski diplomat Camille Barrere.

Godovi prihodnjega tedna:

17. Branko, Jadviga, Mira; 18. Luka, Travica; 19. Peter Alk., Irlav, Spasenja, Se gij; 20. Vendolin, Predislav, Raša; 21. Ursula, Stojslav; 22. Kordula, Zorislav; 23. Jan z Kap., Duševlad, Zivka, Dalibor.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

18. v Sorici, Bohinjski Bistrici (za živino); 21. v Cerkljah, v Lescah.

Iz deželnega dvorca.

Ljubljana, 13. oktobra.

Deželni zbor ni več deželni zbor Njega Velikanstva, ampak njega velikanstva Šukljeja.

Dr. Tavčar v deželnem zboru 11. oktobra 1909.

S temi besedami je načelnik narodno-napredne stranke označil celoten značaj ter poslovanje to-časnega deželnozbornskega zasedanja. Mi pa po znani latinski poslovici porečemo: Težko je, vzdr-žati se najostreje kritike in težko nam je o de-želnem zboru sploh kaj poročati. Človek, ki ima le še količkaj političnega poštenja v sebi, se mora zgrazati ne toliko nad tem, kako so klerikalci kot večina v zbornici zlorabljali svojo premoč v zgolj svoje strankarske namene, ampak posebno nad tem, kar je zagrešil deželni glavar, katerega poslo-vanje bi moralo biti in ostati neomadeževano od strankarskih strasti. Ta, ki je v imenu Njegovega Velikanstva vodil in predsedoval zbornici, ta sam nam je po svojih delih in ne po svojih dinastičnih frazah nudil neizbrisen utis, da je prevzišeno mesto deželnega glavarja to pot izpolnil klerikalni strankar, da ta, ki je na vodilnem mestu odlo-čeval o usodi zborovanja in delovanja, je bil le Šuklje-uskok, Šuklje strasten klerikalec, Šuklje hlapček stranke, Šuklje, ponižen sluga dr. Sušteršičeve volje; nikakor pa ta ni nil nepri-stranski, zlorabi pravice nepristopen deželni glavar plemeniti Franc Šuklje. Ta utis nam je dal de-želni glavar kakor rečeno sam o svojem poslo-vanju. Ali računati nam je z dejstvi samimi, treba obračuna z Šukljejem in njegovo stranko. Ta obračun, to se razume ne sme izostati in tudi ne bo. Ampak vse ob svojem času. Za danes se ome-jimo le na kratek izčrp važnejših dogodkov, in sicer počenši od hrupne seje pretekle sobote pa do konca zasedanja.

Pripoveduje se, da so se hoteli «Miadi», na čelu jim vsedomri dr. Pegan, proslaviti s tem, da ovrežejo mandat poslanca Lenarčiča in Višnikarja, češ, da ništa bila pravilno izvoljena. O ti izvolitvi, ki zadeva tudi in celo še posebej kamniski mandat, bomo imeli še priliko podrobneje izpregovoriti. Tu pribijemo le dejstvo, da se klerikalci prvotno ti izvolitvi niso upirali, da se po tem načinu voli že desetletja, da je bil glede dolenskih mest na isti način svoj čas voljen tudi Šuklje. Seveda je bilo to še takrat, ko je bil sedanji «Pavel» Šuklje še eden najstrupenejših «Savlov» duhovništva, kate-remu sedaj kot izpokorjeni grešnik poljubuje roke. Sedaj pa, ko so prišli klerikalci na krnilo dežele, naj bi bili ravno tisti mandat kar naenkrat neve-ljaven. Proti takemu nasilstvu so se narodno-na-predni poslanci uprili, ker ni šlo drugače, z obstruk-cijo. Dr. Pegan kot poročevalec verifikacijskega odseka je bil s svojim poročilom osamljen; pri-znati je moral javno, da ga je celo njegova lastna stranka zapustila. Dr. Sušteršič se je namreč pri-glasil kot protigovornik in s tem dal malemu in mlademu «Gernegrossu» bridko lekcijo, da treba drevo, ki se prehitro vpenja v nebesa, o pravem

času pre- in postriti. Bivstvo Sušteršičevega izva-janja in njegovih predlogov je, da se verifikacija obeh mandatov izroči ustavnemu odseku, kateri ima to že leta in leta sporni vprašanje, oziroma razloge § 3 dež. reda temeljito rešiti. Med drugimi govorniki v tej zadevi omenjamo našega poslanca dr. Vilfana, katerega izvolitev je bila verficirana, ki je podpiral izvajanja svojih tovaršev, pa ugo-varjal načinu dr. Sušteršičevih predlogov. Pojasnuje znano razsodbo državnega sodišča glede Kamnika, kjer se sedaj nekatere vasi volijo z mestom, ker imajo mestni značaj, dočim so druge vasi, ki tega značaja nimajo, izobčene iz volilnega imenika za mesto. Predlag, da se v ustavnem odseku skupno preuredi volilni red (kar ima veljati za bo-dočo izvolitve, dosedanje pa se po starem običaju potrdijo) in da se le na ta način uniči povod za ves ta spor.

Poslanec dr. Triler je slovesno izjavil, da neč. jo biti «gostači» v tem zboru, ampak zahtevajo po-polnoma jasnost svojega stališča. (Proti dr. Su-šteršiču): «Imejte pogum nasilstva, ali pa pogum skesanega priznanja, da nam delate krivico. Če imate pogum nasilstva, vrzite kar vse, kar ime-nujete «gostače» venkaj iz zbornice.» Očita jim ravno v tej zadevi tuji verolomstva, ker so kleri-kalci pohlapljeno vtaknili v žep. Poslanec Višnikar pa je spravil Šukljeja v nemalo zadrego; rekel je med drugim: na ti podlagi se je volilo že od l. 1861 jaz sem osmi poslanec v tej vrsti in Šuklje sam je bil l. 1883 ravno tako izvoljen, in sicer skratki tudi proti klerikalni stranki. (Čujte, čujte! Šuklje se skriva! smeje.)

Za danes moramo preko nadaljnjih debat, pa se ustavimo še pri začetku burne obstrukcije. Proti vsem ugovorom od narodno-napredne strani ter veleposestva je prišlo do glasovanja Sušteršičevih predlogov, kakor so klerikalci zahtevali. Obe manj-sini zapustita dvorano. Glasovati bi se moralo s kvalificirano večino. Za dr. Sušteršičev prvi predlog pa so glasovali le klerikalci s 26 glasovi, torej proti-postavno. Ko se naši poslanci vrnejo v dvorano in predsednik da na glasovanje drugi Sušteršičev pred-log: mandat posl. dr. Vilfana se potrdi, zavpije poslanec dr. Novak: mi protestiramo proti takemu političnemu lopovstvu! Takoj nato splošno vpitje, poslanec Turk začne razbijati s činelami, poslanec Zupančič pa trobi na ves glas vmes. Šuklje vpije, zvonj, a čimbolj vpije, tembolj ga oba poslanca izkušata prevpiti, vsak na svoj «instrument». Sprva so bili klerikalci kar preplašeni, potem pa so se ojunatili, pa začeli vpiti na naše poslance. Naenkrat pa zamrdi po celi zbornici, kakor bi kdo izlil cel sod gnojnice. Glavar in dež. predsednik z njima večina klerikalcev beži iz dvorane, dr. Pegan vpije proti Turku: Na gooju ste zrastle! Turk: No, po-čakajte, g. doktor, bomo naredili pa še eno! In res se je mačja godba zopet znova začela in toliko časa nadaljevala, dokler je bila cela zbornica prazna, vzvzemi dr. Pegana in obeh «godcev».

Dr. Pegan in Turk se zgrabita, k sreči za Pe-gana le z besedami, ker je Pegan Turku vrigel kos smrdljive bombe v obraz. Ko sta se pošteno skre-gala, sta postala zopet «prijatelja», seveda nekako kakor pes pa mačka. Hrup se je začel ob treh popoldne in polegel šele proti štirim. Ob 4.30 se je seja zopet nadaljevala. Smrdljive bombe, katere je Turk metal po tleh, so zakuzile ves deželni dvorec, tako so morali odpreti vsa okna, tla v zbornici pa pomiti. Med tem časom je imel disciplinarni odsek svojo sejo. Ko glavar prijavi «razsodbo», v smislu katere dobi poslanec dr. Novak za svoje besede «politično lopovstvo» ukor, poslanca Turk in Zu-pančič pa da se izključita od treh sej, se je hrup kakor ob treh zopet obnovil. Šuklje vpije, da mo-rata Turk in Zupančič vem iz zbornice, a ta dva izjavita, da ne gresta. Šuklje pokliče vse slugе v zbornico ter jim ukaže, naj ven vržejo Turka. A Turka so branili trije drugi tovarishi.

Namesto slug, so uradniki deželnega odbora opravljali službo policistov na galeriji. V častnikar-ko lože je pribumel inženier Skaberne, ki je z njemu lastno uljudnostjo hotel, da bi častnikarji kar po bliskavo izleteli iz lože. Vse je moralo, k.kor bi zdolej gorele, v največjem diru in tiru zapustiti galerijo pa ne samo to, ampak tudi deželni dvorec sploh. Zakaj, tega ni nihče vedel, ker Šuklje sejo ni bil priglasi kot tajno, tajna ni mogla biti, kajti hrup v zbornici je postal tem večji. V tem trenotku je vse, tudi klerikalci, ki so bili na galeriji, občutilo moč nasilstva črnih absolutistov. Kaj se je med tem v dvorani vršilo, o tem je težko go-voriti. Javna seja je bila otvorjena šele ob 6.50 zvečer. Tu smo izvedeli, da so bili obstruirani pred-logi dr. Sušteršiča v tajni seji sprejeti. Torej je bila vsa obstrukcija, ves hrup zastoj. I javne seje se omenjamo, da je poslanec dr. Triler zahteval pojasnila, kaj je z njegovo že januarja vloženo interpelacijo glede učiteljskih plač. Šuklje pa je dejal, da je to popolnoma njevoja (Šukljejeva) stvar, kaj se zgodi s interpelacijami. (G. Šuklje le ne tako visoko, lahko se zgodi, da se Vaše perut-nice ostrizejo. Kadar se to zgodi, tedaj se spomi-njajte, kaj ste počeli z oktobrskem zasedanjem v deželni zbornici.)

Pondeljkovala seja je bila v znamenju tehnične obstrukcije. Med prvimi točkami se nahaja razprava o vodovodu v Mošnjah. Predlog poročevalca Pov-seta priporoča dr. Vilfan. Pogačnik ogordeno na-pade dr. Vilfana, češ, da je ta zaviščeval zgradbo

mošenjskega vodovoda. Toda Pogačnik jo je pošteno izkupil. Dr. Vilfan namreč zavrača Pogačnikovo očitjanje s tem, da, kar se je glede tega vodovoda sklenilo, storilo se je le od strani mestnega zastopa. Dotični sklep je bil soglasno sprejet, glasovali so tudi — klerikalci. (Čujte, čujte!)

Glavna točka dnevnega reda pa je bil dr. Zajčev predlog, oziroma poročilo deželnega odbora o načrtu novega lovskega zakona. Pri splošni razpravi je govoril dr. Tavčar skoro dve uri. Suki je ga je izkušal večkrat prekiniti, a ker je govornik govoril k stvari, ga je Suki preganjal od paragrafa do paragrafa, kakor bi imel pred seboj kakkega priganjača. Razprava je trajala pozno v noč. Sele po devetih ponoči je prišel dr. Triller svoj govor, ki je trajal čez eno uro. Klerikalci zapuste dvorano. Med govorom pride poslanec Dimnik ter pritrjuje govornikovemu izvajanju. Suki pošlje Dimnika ven. Pri glasovanju pri posameznih paragrafih so naši poslanci zahtevali desetminutni odmor. Tako so nekaj časa glasovali, kar se klerikalci spomnijo na § 20 poslovnika, spričo katerega so predlagali, da se preide na dnevni red (torej z dnevnega reda o eni in isti stvari na «dnevni red»). In Suki je tudi igral tu vlogo klerikalne sluge, pa dovolil vsakemu političnemu otroku jasno kršenje poslovnika. Okrog 3/10. ure zvečer se je doigrala škandalozna scena s Terseglavom, o kateri pa posebej poročamo. Zakonski načrt je bil seveda sprejet kakor so klerikalci hoteli. Poslanec dr. Triller in Novak vložita več nujnih predlogov z zahtevo, da predsednik postopa z njimi po § 22. opr. A Suki odloči, da postopa z njimi po § 36. (kot z navadnimi predlogi). Nato je prišel v razpravo statut deželne kmetijske šole na Grmu, poročevalca ni. Suki odredi, da ga zastopa odsekov načelnik. Tako neparlamentarno postopanje se je naprednim poslancem zdele nemogoče, da bi še dalje vstrajali v zbornici, in s klici: «Deželni zbor ni več zbor Njega Velikanstva, ampak njega velikanstva Suki jeja», zapuste dvorano. Tudi o tem bomo še izpregovorili. Seja je trajala do poldveh jutraj.

Dopisi.

Is Železnikov. Zlobnost našega župnika Marčiča je dosegla svoj vrhunec. V nedeljo, dne 10. t. m. je župnik ukazal z lece, da morajo biti med mašami vse gostilne zaprte, ker, če kak tujec pride, lahko eno uro počaka, sicer bode maša ob 10. uri dopolne samo še na „žegnanjsko“, seveda zato, ker je na to nedeljo vedno „ofer“. Potem ne bode nič več maše ob desetih dopolne, dokler gostilničarji ne obljubijo imeti gostilne zaprte med mašami. To je že skrajno nesramna zahteva od župnika, ker lahko so širje gostilničarji zadovoljni, da se naj gostilne zapro, in peti pa ne, ter še vseeno nič ne pomaga. Prisiliti se ne more nikogar, da bi moral med mašami imeti zaprto gostilno. Sploh se to ne more zgoditi zlasti v našem kraju, ko vedno prihajajo ljudje iz okolice v različnih časih po kupčijskih opravkih. Nekateri gredo jutraj k maši, drugi zopet ob desetih, in zopet pridejo nekateri iz Selc ali Zalegaloga od maše ter prihajajo po opravilih v Železnike v vsakem času. Mnogo jih je, ki so bili že v drugi fari pri maši in pridejo le po opravkih v naš trg. Seveda gre vsak le takrat v gostilno iskat okrepčila, kadar ima čas in kadar se čuti potrebnega, in če je med tistim časom slučajno maša, se ne more nikomur šteti v zlo. Saj smo vendar svobodni ljudje in ni nikjer zapisana ura, kdaj se sme iti v gostilno ali cerkev. Župnik pač lahko komandira mežnarja ali svojo kuharico ter ukazuje, toda druge ljudi se da le z lepimi besedami napeljati in privabiti v cerkev k božjim službam. To je popolnoma izključeno, da bi bile gostilne zaprte, ker, ako slučajno ravno med mašo pride kak vnanji pošten človek dve ali tri ure daleč, ves utrujen, potem naj se takega ne bi smelo pustiti noter, ko je okrepčila potreben, to bi bilo vendar preneumno. Posebno pa sploh ni mogoče imeti gostilen zaprtih v zimskem času, ko pridejo ljudje s hribov, vsi vroči in izmučeni ter skoro sleherni stopi v kako gostilno, da se nekoliko oddahne in vzame malo krepčila. Nekateri pridejo prej, drugi slej, pač kakor kdo more in tako je bilo vedno in bode, ker drugače ne more biti. Predno ljudje odhajajo s trga, tudi skoro vsak stopi malo v gostilno, da se okrepča za pot domov in isto bi storil tudi župnik, ako bi bil na tem mestu. Vsak razumen človek mora priznati, da je župnikova zahteva nesmisel in hudobija najgrše vrste. Župnik ve dobro, da so po večini v našem trgu vsi stanovi naprednega mišljenja in ker ga to neznansko peče, da ima on v svojem čukarskem društvu večinoma sam izmeček, si je izmislil morda tudi po nasvetu kakega Štrajnarja, naj se ob nedeljah in praznikih dopolne deseta maša odpravi, ker na tak način si upa trgovino oškodovati vsled mnenja, da bode veliko manj ljudi prišlo v trg. No, to je končno resnica, nekaj manj ljudi bode gotovo prišlo, toda kdor ima v Železnikih opravilo, bode ravno tako prišel in trgovci radi tega še ne bodo prišli na boben, ker si bodo pač znali poiskati nove vire dohodkov, kar bode župniku še manj ugajalo. Prodalo se bode nekaj juh

manj, kar pa tudi mesarjev še ne bode uničilo, ker jim itak vedno primanjkuje mesa, čeprav župnik Marčič noče več kupovati mesa v Železnikih. Torej župnik Marčič hoče napredne Železnikarje kaznovati s tem, da jim odvzame deseto mašo. Že sedaj se širi govorica po trgu, da pri nas je bilo vedno tako in v miru je šlo vse naprej ter tako mora ostati, če ne pa sploh tudi prve maše ni potreba in še manj nadutega župnika Marčiča, ki išče samo prilžnosti, kje da bi nam mogel kaj škodovati. Proč s takim duhovnikom, ki nam je le za sovraštvo in škodo delati v občini. Ljudstvo se bode začelo odtujevati cerkvi in posledice za cerkev znajo biti žalostne, katerih vzrok bode župnik Marčič. On pravi, da ne odneha in saj mu ni potreba, ker če mu ni prav, naj pa gre in če ne dobimo boljšega, še takega ne maramo. Kaj morda župnik misli, da Železnikarji žive od njega, ali da smo mi radi njega tu! Kdor sliši danes ljudski glas tukaj in če mu je količikaj cerkev pri srcu, se mu stidi tako početje našega župnika, ki bode ljudstvo pripravil še ob tisto vero, kar jo ima. Rekel je župnik tudi v nedeljo, da se ga ne more siliti, da bi on dvakrat maševal, to je istina, in tudi nihče ne zahteva, ker dokler bode velečastiti gospod Boncelj mogel maševati, ki mu je v resnici blagor občine in ljudstva na srcu in še posebej kot rojaku, bode gotovo rad maševal ob nedeljah in praznikih jutraj ob 6. uri, kar nam je popolnoma ustrezno, četudi ne more pridigovati. Potreba ni, da bi župnik Marčič hodil tudi jutraj izzivat na prižnico, ker je že enkrat preveč. Ako bi nam in Dražgošanom zelo priljubljeni in velespoštovani župnik gospod Boncelj tako opešal, da bi ne mogel več maševati, naj se nam da kaplana, za katerega je kaplanija postavljena. Če župnik Marčič misli, da bode z absolutizmom kaj dosegel, se presneto moti in gorje njemu, ker odgovoren bode za vse posledice le on in nihče drugi. Ako se že enkrat sliši iz poštenih krščanskih ust besede, da če je pri nas že tako daleč vse dognano, da tudi prve maše ni potreba in tudi v cerkev ne bomo hodili, se lahko sklepa in reče, kakor pravi odgovor: kdor se igra z ognjem, se speče in kdor seje sovraštvo, žanje sovraštvo. Kapito!

Z Bleda. Kljub gonji Nemcev zoper obisk našega letovišča je došlo vendar skoraj dva tisoč tujcev o sezoni več na Bled kakor pretečeno leto. Kakor izkazuje letoviški list, je došlo do 5. sept. letos 5773 tujcev, proti lani 1438 več. Število tujcev, ki obiščejo naše letovišče, narašča leto za letom za kakih 600 oseb, posebno odkar je železnica stekla. Upajmo, da bo ta napredek stalen. Da povzignemo še bolj poletni promet, s tujci, treba je še marsikaj storiti. Danes hočemo dotakniti dve stvari. V mislih imamo zdravniški red. Tu se bere: Vsak tujec, ki o dobi od 1. maja do 30. septembra prebije v zdravniškem okraju nad 48 ur, mora plačati zdravniško takso. — To se pravi: Vsak tujec, ki stanuje določen čas v zdrav. okraju manj kot 48 ur, to je 2 dni, je takse prost. Torej ako kdo pride v torek večer in se odpelje v četrtek dopolne ali popoldne, ne plača zdravniške takse, ker je prebil v zdravniškem okraju manj kot 48 ur. To je menda jasno in razumljivo vsakomur. In vendar je zdravniška komisija od vsakega tujca, ki je dvakrat prenočeval, zahtevala tudi takso. Seveda se opira komisija na poznejšo določbo, ki pravi: Dan prihoda se šteje kot poln dan. Ta določba pobija prvo in je v nasprotju žnjo. Kdor je imel tujca dalje kot dva dni pod streho, bi vedel povedati, kako se pritožujejo in neradi ali celo ne plačajo takse z ozirom na gorenjo določbo, ki pravi, da so 48 ur prosti. Razumljivo je, da se branijo plačati in prav imajo, ker jih nobeden ne more siliti 1 dan več plačati kot je potreba. Res pravi zdravniški red, da je ima stanovanje-dajalec tujca naznaniti županstvu, ako noče plačati. To se res lepo bere, a je skoraj neizvršljivo. Recimo, tujec hoče 1 uro pred odhodom plačati takso. Ako je prišel n. pr. 15. avgusta in je stanoval tu do 25. avgusta, je bil torej tukaj 10 dni, plačati ima 8 dni takso. Stanovanjedajalec pa zahteva za 9 dni. Ako ne plača, ga lahko naznani županstvu in dokler to ne reši zadeve, mu isti ne pusti vzeti svojih stvari iz stanovanja. To bi nastal vrišč po nemških časopisih zaradi tega in tako ravnanje s tujci bi morebiti več škodovalo Bledu, kakor letošnja gonja zoper obisk našega letovišča. Mogoče, da je tako besedilo s pravnega stališča opravičeno, ali vendar priporočamo zdravniški komisiji, da to stvar čez zimo prevdari in v red dene v pravem času, da ne bo zopet pritožb. Pritožbe bi odpadle, ako bi se ta paragraf v zdravniškem redu takole glasil: Vsak tujec, ki v dobi od 1. maja do 30. sept. več kot dvakrat prenoči v zdravniškem okraju, mora plačati zdravniško takso. — Potem lahko zadnja določba odpade ter je nepotrebna. — Tudi tiskan vodnik skozi Bled in bližnjo okolico, ki je bil v letoviškem listu naznanjen, a ga ni bilo nikjer dobiti, bi bil zelo potreben. Stari je že lani pošel, za novo izdajo pa nobeden ni skrbel. Ako pride tujec prvičkrat k nam in bi si rad ogledal okolico, mora ljudi popraševati in nadlegovati, kam in po kateri poti naj gre, da si ogleda n. pr. Vintgar, ki je vendar za Bled velikega pomena in velika privlačna sila. Z vodnikom v rokah mu

tega ni treba, ker najde sam pravo pot. To dvojje priporočamo zdravniški komisiji v premislek in uvaževanje.

Iz selške doline.

V časnikih beremo, kako bojevito se vede naš poslanec Demšar v deželnem zboru. Pri nas o njegovi bojevitosti ni nič znanega. Naprednim poslancem svetujemo, naj mu eden dobro stopi na prste, pa bo koj postal ponižen, ker nikakor ni tak junak, kakor se v Ljubljani dela, ne na dusi, ne na telesu. Škoda, da ni med poslanci napredne stranke Franc Šinkar iz Selc, ki je razglašal Rožnikovo baterijo. Ta bi raznim klerikalnim sufovinam že pokazal, kaj se pravi, s surovo silo lotiti se koga. To vam je še drugačen tič kot Turk.

Rožnik se v «Domoljubu» grozno jezi, ker so mu župnišče umazali z blatom. Mi smo o tem že povedali svoje mnenje. Oa dela zato odgovorne selške naprednjake. Danes rečemo le toliko, da je bilo tisto blato tako, kot se nahaja v novodobnih hlevih, in taki so v Selcih večinoma pri Rožnikovih pristaših. Torej je moral biti storilec dobro znan v kakem takem blevu.

V Selcih sedaj že več nedelj ni bile velike maše. Če je Rožniku tako prav, nam je tudi. A potem naj se nikar ne jezi, če bodo ljudje za božjo službo mlačni postali. On misli s tem udariti gostilničarje. Pa med temi selškimi gostilničarji sta dva klerikalca.

Tudi v Železnikih se obeta, da se bo odpravila velika maša. Če nas mislijo gospodje ukrotiti s tem, se jako motijo. Oni bi morali skrbeti, da bi ljudje lahko in radi opravili svojo versko dolžnost. Če nekateri raje zunaj stoje med pridigo kot v cerkvi, kriv je župnik, ki vedno zabavlja in zmerja. Vsakemu se začne nazadnje nemumno zdeti, da bi hodil poslušat, kako ga bo k'lo vedno zbada in zmerjal, ne da bi mu smel odgovoriti. Malimo, da bi se Marčič tudi tega navlečal. Če vam samim ni za mašo, pa jo odkurite po dolini dol. Jokali ne bomo za vami.

Radovljiske novice.

Zasluzeno odlikovanje. Naš zvesti pristaš g. Josip Pogačnik, krojaški mojster in obč svetovalec, je bil odlikovan na mednarodni obrtni razstavi, ki se je otvorila dne 1. oktobra v Londonu za razstavljenjo salonsko obleko s častno diplomu. zaslužnim križcem in zlato kolajno. — Odlikovancu naše iskrene čestitke, slovenskemu občinstvu pa v vednost, da je imenovan odlikovanec pravi večjak v svojem obrtu, da zadosti v polni meri tudi najrazvijenejšemu ukusu, torej izvajamo geslo: „Svoji k svojim“.

Dr. J. Vilfan, župan in poslanec našega mesta, se je pri razgovoru o mošenjskem vodovodu v deželnem zboru zavzel z vsjo vmeno za ta vodovod. Tako stališče je bilo pač pričakovati od njega. Neumevno pa se nam zdi, čemu sta ga tovariša poslanca gg. dr. E. Lampe in Josip Pogačnik zavračala, da zavzema tu drugače stališče, kakor doma pri občinskem zastopu. Z ozirom na to konstatiramo le to, da bi omenjena gg. poslanca gotovo opustila tako sumničenje, ko bi se prej dobro poučila pri svojih pristaših, ki so vsega spoštovanja vredni možje in vneti za splošni blagor mesta Radovljice, da je moral župan dr. J. Vilfan storiti le to, kar je bilo soglasno in po vsestranskem preudarku sklenjeno. Lahko bi se omenjena gg. poslanca tudi poučila iz sejnih zaupnikov, kako stvar stoji. — Povedajmo pa tudi, da bo župan umaknil le tedaj one ugovore, ako ga v to pooblasti občinski zastop.

«Mestna hranilnica» dobiva ravnekar novo ograjo okrog svojega sveta. Ograja se nam dozdeva malce prerazkošna, predraga in z ozirom na lego hranilničnega poslojpa neumestna. Kajti ko bi poslojpe bilo bolj odmaknjeno od glavne ceste in zidano «nadzemsko», potem bi se bilo; a tako bo vedno imel vrtnec svoj ples tam v tistih kotih. Slednjič se nam zdi ograja tudi predraga, kajti 5000 K, beri pettisoč kron, utakniti v ograjo, je pa vendar malo preveč, ko ima vendar mesto toliko potreb in potrebnih stvari, ki čakajo podpore in olepšanja. Omenjamo, da bi se par stotakov od teh 5000 K lahko namenilo v olepšanje prostora pred dekanijsko cerkvijo i. t. d. Prav je in skrajni čas je tudi bil, da je upravni odbor se odločil ograditi hranilnični svet, toda napravila bi se lahko ličnejša, modernejša in cenejša ograja, krker je ta.

C. k. r. pletarska šola deluje izvrstno. Nad vse pametna je bila misel uvesti tudi ženski pletarski tečaj. Izdelki, ki se izdelujejo ravno v tem tečaju, so nam porok, da je taka metoda kakor tudi vestnost poučujoče učiteljice na pravem me-tu. Eline napaka tega zavoda je, ker dela zavod premalo reklame zase. Dozdeva se nam, da je vodja tega zavoda g. L. Patik namenja, da se dobro blago samo hvali. Istina! A reklama je danes neobhodno potrebna. Zavod ima svojo zalogo na Bledu pri trgovcu Iv. Rusu. Slednjič omenjamo, da so letos domačini zaslužili precej drobiža pri prodaji vrbovega protje, ki ga kupuje imenovana pletarna.

Naš vodovod izbornu deluje. Vsi Radovljčanje so sedaj nekako veseli in zadovoljni, da je mesto dobilo tako hitro vodovod, posebno se sedaj

ta zadovoljnost javno čuti, ko je bilo brati, da je ministristvo tako zadrnilo svoj možgijček, da ne bo padel niti belič več iz njega za kranjske vodovode. — In še bi naš župan dr. J. Vilfan ne storil za Radovljico nič drugega, kakor le to, a nam je pridobil vodovod, je vreden, da se mu izklesajo spominske plošče na vodovodni spominek, ki stoji na trgu.

In ker smo ravno pri vodovodu — še sledeče: Vodopivci opazujemo in okušamo, da ima voda iz vodovoda prav pogostoma nek čuden, popetrolejši dišeč okus, ki je prav zopern. Mislimo, da ta okus prihaja odtod, ker se še vedno in vedno ustavljajo tuintam pipe, a dotični monterji ne pazijo dovolj na snago. Menimo, da imamo davkoplačevalci pravico, zahtevati od vodovodnega odseka, da ukrene kaj proti temu početju. Hočemo čiste vode!

Prinas vladaprecejšnja draginja, posebno kar se tiče živil. Ministrstvo je pred kratkim sklenilo, da hoče sklicati nekaj odsek, ki naj se posvetuje, kako bi se draginja živil zmanjšala. Misel dobra! Kaj bi pa bilo, ko bi tudi v Radovljici merodajni faktorji sklicali tak sestanek in rekli: naše plače so take, cena živil je taka. Radovljica je izključno uradno mesto in menda uradnik ni zato tu, da se ga oskubijo do zadnjega perja. Torej...?

Potres pretečeni petek smo tudi tu precej dobro čutili. Točno ob 11. uri dopoldne je pričelo tresti, bolj občutljiv je bil v gorenjih delih hiš. Suneč je bil navpičen in brez gromačenja. Škode ni napravil nobene, samo plašljivce je malo razburil.

Solarsko kuhinjo smo imeli dosedaj vsako zimo. Glava ji je bil c. kr. vladni svetnik O. Detela, ki je odšel v Ljubljano. Upamo, da je tudi letos dobimo.

Kranj, 16. oktobra.

Ministrska kriza. Korespondenca „Centrum“ javlja: „Prihodnji terek se snide v zbornici poslancev parlamentarna komisija čeških klubov, katere član je tudi minister rojak dr. Začek. Na tej seji bo minister Začek prosil, da se mu z ozirom na trdni namen ministrskega predsednika Bienenrtha in pretežne večine kabineta, ki hoče predložiti jezikovne zakone štirih nemških deželnih zborov na sankcijo, dovoli izstopiti iz Bienenrthovega ministrstva. Ker se da pričakovati, da parlamentarna komisija čeških klubov motive tega koraka drja. Začka odobri in ker izreko tudi ostale stranke, ki so svojčas soglašale z vstopom drja. Začka v Bienenrthov kabinet, v sedanjih doli svojo soglasje z njegovim odstopom, vložijo češki minister-rojak kratko pred sestankom državnega zbora svojo demisijo. Poljedelski minister prof. Bráf se izjavi tudi sedaj, kakor je storil v krizi ob priliki razprave Šustersičevega nujnega predloga v zadevi bosenske banke solidarnega z drjem. Žičkom in vložijo tudi demisije. Kakšno stališče zavzameta poljska člana kabineta, je odvisno od sklepa poljskega kluba, v katerem bo, kakor se sliši, minister Dulemba zahteval izjavo poljskih poslancev. Otvoritvene seje poslanske zbornice se češka ministra že ne udeležita, tako da bodo imeli češki poslanci že v sredo proste roke napram Bienenrthovemu kabinetu. Kljub akutni krizi pa hoče baron Bienenrth še zdaj z ministri, ki so mu ostali zvesti, stopiti pred poslansko zbornico, v kateri pride v tem slučaju do živahnih scen. Ker na delavnost parlamenta ob sedanjem režimu absolutno ni misliti, bo imela cela ministrska kriza v kratkem demisijo celega kabineta za posledico.

Državni zbor. Vlada namerava v sredo predložiti državnemu zboru: Zakon o aneksiji, češke jezikovne predloge, načrt za italijansko fakulteto na Dunaju, pooblastilni zakon, socialno zavarovanje, načrte, ki se tičejo vzgoje in kazenskih razmer mladoletnih. Vlada naznanja, da se pripravlja načrt o zavarovanju mornarjev in o parobrodni zvezi z Brazilijo in Argentinijo.

Novi predsednik. Krščansko-socialni poslanci kandidirajo za predsedništvo v državnem zboru zopet Pattaja. Dr. Lueger je povabil krščansko-socialno vodstvo in voditelje vseh nemških strank na dogovor v torek.

Ogrska kriza. Budimpešta, 13. oktobra. Časopisi objavljajo Polonijev (P!) načrt za rešitev krize, ki prevzema idejo nekdanjega finančnega ministra Lukača, le z izjemo, da bi imel Wekerle priti na Lukačevo mesto. Glavna misel je ta, da bi imela neodvisnjska stranka kot koncesijo dobiti ministrstvo za notranje zadeve.

Na Goriškem so zmagali pri deželnozborskih volitvah v kmetski kuriji klerikalci razen dr. Gregorina.

Proti španskemu tolovajstvu. Kakor električna iskra je preletela vest o nezaljubljeni lopovščini španskega klerikalizma ves civilizirani svet in na vseh koncih in krajih je vžgala silno ogorčenje, ki se izraža v demonstracijah, v stavkah, deloma tudi v izredih. Potomci nekdanjih inkvizitorjev pač niso mislili, da vzbude s svojim tolovajstvom tak vihar in danes se jim črne duše že krčijo v strahu pred jutrišnjim dnevom. A tudi strahu te rokovanjske bande ni zaupati; to drhti in jeclja, dokler je v nevarnosti, čim se očuti nekoliko moči v skritih krempljih, se pa navzame vse tolovajske prevzetnosti in predrznosti. Dejanje v Montjuichu je opomin vsemu izobraženemu svetu, da ne more

biti pravice in svobode, dokler se ne stare glave strupeni kaci, ki se imenuje klerikalizem. — To bodo izvedeli tudi naši klerikalci. „Slovenec“, laže in obrekuje od španskih bestij umorjenega Ferrera, blati njegov spomin in pljuje na njegov grob. Zblazneli mažaci popovskega vsakdanjega pamfleta vedo, da se lažejo, vedo, da je Ferrer nedolžna žrtev španskega klerikalnega lopovstva in se ne stidi, zagovarjati navaden tolovajski umor. Ampak dan obračuna pride tudi tem hijenam. Kar je doslej najbolj oviral boj, pojema kakor lučica, ki ima vsak hip izginiti.

Trst, 14. oktobra. Snoci so bile tu velike protiklerikalne demonstracije. Okolu 9. ure zvečer se je razvedelo, da je klerikalna vlada na Španskem vzlic protestom vsega civiliziranega sveta dala umoriti prof. Ferrera kot provzročitelja barcelonske revolucije. Ko se je to razvedelo po Trstu, se je zbralo na tisoče ljudi, ki so burno demonstrirali. Množica je naprej vdrla v gledališče in zahtevala, da v znak žalosti prenehajo predstave. Vsa gledališča in vsi zabavni lokali so takoj ustavili predstave. Demonstrantje so potem napravili obhod po mestu, kličoč: «smrt klerikalizmu» in se končno zbrali na velikem trgu. Tu je imel socialnodemokratski državni in deželni poslanec Pittoni krasen govor, v katerem je označil vso infamnost klerikalizma in naglašal, da se je na Španskem z umorom Ferrera ponovila ona tragedija, kot pred stoletji, ko je katoliška cerkev na grmadi sežgala Giovana Bruna. Ko je policijski komisar Kerševan pozval Pittonija, naj umolkne, je ta izjavil, da se ne boji in nadaljeval svoj govor.

Trst, 14. oktobra. Na velikem trgu, kakor tudi na drugih mestih je policija siloma razgnala demonstrante. Demonstrantje so hoteli vdreti pred španski konzulat, ali to je preprečila močna policijska četa, ki je demonstrante prišla od vseh strani in jih razpršila. Konzulat straži kakih 50 policajev. Ob pozni uri se so demonstrantje v gruclah hodili po ulicah, prepevaje razne revolucionarne pesmi in kličoč: «Abbaso» in «morte» klerikalizmu.

Trst, 14. oktobra. Ob 11. zvečer je pridrvela večja skupina demonstrantov pred jezuitsko cerkev v ulici Roneo in je razbila vse šipe ter cerkev poskodovala.

Pulj, 15. oktobra. V znamenju protesta proti justičnemu umoru v Montjuichu so danes tukaj vse trgovine zaprte. Popoldne je velik protesten shod.

Pariz, 14. oktobra. Tukaj so bile velikanske demonstracije, pri katerih je bil 1 policijski agent ubit, 16 agentov in policistov pa ranjenih. Demonstracije so porabili v nekaterih krajih nečedni elementi za rop in plenitev. Iz provincije se javlja mnogo demonstracij.

Rim, 14. oktobra. Župan Nathan je dal nabit črno obrobjen manifest, v katerem pravi, da se Rim pridružuje žalovanju civiliziranega sveta in protestira proti barbarskemu dejanju. V znamenje protesta je bila 24 ur splošna stavka. Enake vesti prihajajo skoraj iz vseh italijanskih mest. V mnogih mestih se je sklenilo, imenovati kak trg ali ulico po Ferreru.

Hrupna obstrukcija v deželnem zboru.

Ljubljana, 15. oktobra.

Z nasiljem in verolomstvom so klerikalci pričeli in končali deželnozborsko zasedanje. Padla je kocka med obema strankama, razrušil se je most, zevajoč prepad ju loči dalje kot morje stari svet od novega. Slovenska napredna stranka nima od danes naprej večjega sovražnika na svetu, kakor so klerikalni nasilneži. Z drzno roko, z masčevalno škodoželjnostjo v srcu so danes klerikalci prerezali zadnjo nit narodnega bratstva. Niso več naši krvni bratje, Judeži Iskarjoti so!

Pa kako je prišlo do tega? Ob sklepu lista se omejimo le na kratko poročilo. Na zadnji dnevni red so klerikalci spravili nov poslovnik za deželni zbor. Izdelali so ga za manjšino tako poniževalno, tako rabeljsko, da bi bil, oz. roma da bo odslej naprej deželni poslanec napredne stranke izročen na milost in nemilost javnega nasilstva brezsrčne klerikalne večine. In zoper to najnovejšo nasilje so se napredni poslanci uprli. Kot odsekov poročevalec je bil dr. Krek, to je tisti Krek, ki se hlina socialist, ki mami javnost s svojim demokratizmom. Ko je bil zasedel tribuno, so ga napredni poslanci hrupno pozdravili. Ko hoče govoriti o paragrafih novega poslovnika, dr. Tavčar zakliče: Suki je prvi in edini paragraf deželnega zbora.

Dr. Krek: Mi smo za tak poslovnik, da je vsaka obstrukcija nemogoča! Poslanec Turk zavpije: Še gavgje postavite notri, potem imate pa vse! Suki je se izgubi iz dvorane. Dr. Tavčar proti Kreku: Krajša ko bo ta komedija, temboljše, torej napravite kratko. Posl. Barbo pravi med drugim: Deželni glavar mora, ko prestopi prag te zbornice, pozabiti, da je član kake stranke! (Splošno odobravanje, le klerikalci se muzajo.) Napredni poslanci vpijejo: «Kje je Suki?» Turk: Skril se je, ima slabo vest! Dr. Triller proti namestniku deželnega glavarja: Predlagam, da se da poslovnik z dnevnega reda. Pogrešam zakonske načrte, kajti poslovnik naravnost uničuje paragrafe deželnega reda.

Med tem pride Suki je v dvorano. Dr. Triller se enkrat ponovi svoj predlog. Suki je se izgovarja,

da se bo o tem izjavil kasneje. Dr. Triller: Ne, sedaj in takoj povejte, ali vsebuje ta poslovnik izpremembo deželnega reda! Suki je javi nadaljevanje razprave. Dr. Triller: V tem momentu nas navdaja sum, da tu pred nami ne sedi zaupnik krone, ampak zaupnik klerikalne stranke. Ta papir (načrt poslovnika) pretrgam in ga vržem — pred noge!... In v tem hipu je strahovito zaropotalo na klopih poslancev napredne stranke. Polovica poslancev je imela debele stenografske knjige v roki, pa z njimi bila ob mizo. Nastane splošen krik. Glavar zveni in vpije, a poslanci ga prevpijejo. Le včasih so se čuli medklici: Odstavite poslovnik z dnevnega reda! Hrup je trajal kake pol ure. Ob 4-20 popoldne da Suki je izprazniti galerijo, prijavi tajno sejo. Po tajni seji se je posvetoval disciplinarni odsek. Ob 7-15 zvečer zopet javna seja. Oj naprednih poslancev je bil le dr. Tavčar navzoč. Po tleh leži vse polno raztrganega papirja. Glavar naznani, da so iz seje izključeni poslanci: Knez, dr. Novak, dr. Oražem, Pirc, dr. Triller in Turk. Med splošno pozornostjo pada dr. Tavčar v imenu tovaršev kratko, a tako slovesno-odločno izjavo, da je Suki je kar prebledel ali od jeze, ali sramu, to bo on najbolj vedel. Smisel izjave je ta: Ker se v zbornici z nasiljem postopa proti manjšini, dasiravno je bila pripravljena in je tudi storila, kar je bilo v moči, ker se poslanci kar po svoji volji, ne da bi bili prej zaslišani, kaznujejo, ker se na tak način krši zakon, pošten slovenski poslanec ne sme še dalje ostati v zbornici. Na to je posl. dr. Tavčar odšel. Njegov odhod je napravil v zbornici utis, ki bo krivce preganjal vse žive dni. Dr. Šustersič je sicer s puhlimi frazami proslavo na Suki je hotel zbrisati ta utis, toda vse tisto ploskanje je ravno zanj in Suki je pomenilo udarec ob duri do pekoče vesti brezvestnega nasilstva. Poslovnik so potem hitro zmrevarili in ob 1/4 na 10. ponoči se je zaključila seja, oziroma se je odgodil deželni zbor. Hrabro sta branila čast narodno-napredne stranke poslanca dr. Tavčar in dr. Triller. Vsa čast jima!

Novi poslovnik je izdelan približno tako kakor opravičnik dunajskega občinskega zbora. Tupatam je vpletena kakšna demokratska določba, ki ne more klerikalcem škodovati, v celoti pa ima večina manjšino popolnoma v rokah. Za manjšino bo deželni zbor le še govorniška tribuna. Po novih določbah bo opozicija prazna senca. Klerikalci zlorablajo svojo moč z brezobzirno prevzetnostjo. Pa tudi to je koristno. Ugonobili se bodo prej, nego je bilo misliti. Golo nasilstvo še ni dalo nobeni vladi trajnosti. Tudi klerikalni je ne bo.

Novičar.

Na kroy! — pa kvišku slovenski prapor! (Na naslov odgovornega vodstva narodno-napredne stranke) Nečuvni dogodki klerikalne samovlade v deželnem zboru zahtevajo, da se takoj vse potrebne ukrene za temeljito, globoko v najširše meščanske in ljudske sloje segajočo organizacijo. Na vsak način skrbite, da se prerodi telo, da se nanovo osveži duša celotno zasnovane organizacije. Uvažujte ne le najbrezvestnejšega sovražnika doma, temveč tudi sovražnika na zunaj in to je za nas Dunaj kot glavna filijalka vsenemškega prodiranja na naš slovenski jug. Čuvajte nad najsvetejšimi svetinjami slovenskega naroda, ohranite jih neugrabljive pred nenasičnim klerikalnim zmajem! V to vas resno kličemo ob 11. uri: Na delo, med narod! Vse one, ki jim je na srcu naša usoda, bodočnost slovenskega naroda, pa pozivamo: Vsi na kroy! — pa kvišku slovenski prapor!

Shod narodno-napredne stranke se vrši jutri v nedeljo ob treh popoldne na Bledu v prostorih hotela „Triglav“. Na dnevnem redu je: 1.) Poročilo o političnem položaju. Poroča deželni poslanec dr. Janko Vilfan iz Radovljice. 2.) Organizacija narodno-napredne stranke. Govori dr. Fran Gaberšček iz Ljubljane. Somišljeniki, naprednjaki, pridite vsi do zadnjega na ta važen shod!

Imenovanje v davčni službi. Davčni upravitelj v Kranju, g. Franc Uršič je imenovan upraviteljem v Škofji Loki. — Davčni upravitelj v Škofji Loki, g. Ivan Mušič pride kot tak k davkarji ljubljanske okolice. — V Kranj je prestavljen namesto g. Uršiča davčni oficijal g. Rajko Mlejnik od ljubljanskega okrajnega glavarstva. — Kot praktikant je vstopil v tukajšnji davčni urad g. Lazar.

Deželni zbor kranjski je ta teden rešil sledeče glavne točke: 1.) Načrt o novem lovskem zakonu; 2.) Službena pragmatika deželnih uslužbencev; 3.) Poslovnik za deželni odbor; 4.) Pokojninski statut deželnih uslužbencev; 5.) Načrt o izpremembi deželnega in deželnega volilnega reda; 6.) Načrt o šolskem nadzorstvu. Razume se, da so tu omenjene le glavne važnejše točke. Kolikor se nam bo zdelo potrebno, jih od prilike do prilike podrobneje obdelamo, zlasti velja to o tistih, ki morajo zanimati tudi naše čitatelje. Takisto tudi ne bomo pozabili o tu neomenjenih zadevah, ki se pa posebno nanašajo na našo Gorenjsko, n. pr. o naših pašnikih, telefonski zvezi, vodovodih i. t. d. Kolikor je pri danih raz-

merah sploh mogoče, priobčimo v prihodnji številki oceno o celotnem poslovanju deželnega zbora.

Deželni glavar pl. Šuklje je bil svoje dni profesor in njegova stroka je bila menda zgodovina. Posebno priljubljena mu je bila francoska revolucija in o tej stroki je bil menda nekaj večak. In tega dejstva smo se domislili, ko smo brali, kako nasilno je nastopal v deželni zbornici proti naprednim poslaneem. Menda je mislil, da je v francoskem konventu, da igra Robespiera na čelu svojih Jakobincev. Upamo pa, da se bo dobil tudi še kak Taljen, ki mu bo povedal, da so francoski časi minili in da se nahajamo še v ustavni državi, da tak možakar ne sodi drugam, kakor na Kamen.

Učiteljske plače in deželni zbor. Na ustanovnem zboru «Slomškove združnice» je postavil učitelj Markošek iz Ljubnega predlog, da se pošlje telegrafično prošnjo Šustersiču in drugovom, da uredi deželni zbor še v tem zasedanju učiteljske plače, kakor so sklenili na božičnem shodu v Ljubljani. Vsekar je bil velikanski. Deželni glavar pl. Šuklje ni dal 1.) nujnega predloga o prenosu učiteljskih plač poslancu Gangla niti na dnevni red; 2.) ni odgovoril na interpelacijo poslancu dr. Trillerja, kaj je z nujnim predlogom radi učiteljskih plač, ki so ga stavili v zadnjem zasedanju napredni poslanci; 3.) je govoril poslanec dekan Lavrenčič, da je «antagonizem» med stari in učitelji (hm, hm op. stavčeva) poglavitni vzrok, da se naše ljudstvo ne more ogreti za izboljšanje učiteljskih plač... in 4.) niso predsednik «Slomškove zveze» Jaklič, ne odbornika Jarca in Ravnikar oprli ust, da zahtevajo vsi člani «Slomškove zveze» regulacijo plač... Menda ste sedaj na čistem, kako frčno igro igrajo z vami klerikalni poslanci in da so vse one lepe besede naklonjenosti le fraze in nič drugega ko fraze.

Božja pot na Brezje, ki so jo napravili letošnje počitnice «Slomškarji», je imela slab uspeh. Glavni referent o prenosu šolskih postav, nadučitelj Br. gar je zahteval v svojem poročilu odpravo krajnih šolskih nadzornikov, češ, da je to unikum na svetu. Referat se je z navdušenjem in ploskanjem sprejel, in sicer soglasno. No, glasovanje v deželni zbornici povodom šolskih postav je pa pokazalo močnatost predsednika «Slomškove zveze» Jakliča kakor tudi odbornikov Jarca in Ravnikarja, da so glasovali proti predlogu poslancu Gangla, ki je zahteval edinoto glede krajnih šolskih nadzornikov, kar so sklenili «Slomškarji» na Brezjah. — Ali vas imajo za...?

Klerikalni poslanci bojkotirajo «Narodno kavarno». Kavarno deželnega dvorca je preskrboval lastnik «Narodne kavarne». Ko pa so začeli naši poslanci z obstrukcijo, so izjavili klerikalni poslanci, da ne pijejo kave iz «Narodne kavarne», ampak zahtevajo kavo iz «Uniona». In res: Klerikalci in njih pobratimi, Nemci, so od torka naprej pili le kavo iz «Uniona». To se daje vsem Gorenjcem, ki niso iz neizogibnih razlogov vezani na kavarno «Union», v primerno uvaževanje.

Trilški Nemci zopet izsivajo po slovenskih gostilnah. Pretekli teden so nalepili v neki dobro znani slovenski gostilni vse po mizah se nahajajoče užigalice družbe sv. Cirila in Metoda z velikim Šilmarškim kolkom. To je baje delo znanih trilških privandrancev. Imen ni vredno navajati, ker jih vsi poznamo. Povemo pa vnaprej, da se ne pustimo izsivati v naših domačih gostilnah, sicer se jim zna kdaj pripetiti kaj neljubega.

Taki so «Slovenčevi» uredniki! Ob zaključku razprave o novem lovskem zakonu se je urednik «Slovenca», g. Terseglav, začel vmešavati z galerije dol v razpravno dvorano. Poslanec Pirc ga je prvi zaslišal, opozoril nato tovariša dr. Trillerja. Pozvali so deželnega glavarja, da napravi red proti takemu vtikanju. Deželni glavar pl. Šuklje je prišel seveda v nemalo zadrego. Šele, ko je Terseglav zavpil proti dr. Trillerju: «Baraba, v r... te bom sunil» (prav po akademsko, po krščansko-katoliško) in so vsi poslanci narodno-napredne stranke odločno zahtevali, da se Terseglav odstrani, se je moral deželni glavar ukloniti zahtevi, dasi silno nerad. Dr. Triller, to opazivši, mu ironično pripomni: Gospod predsednik, ali se niste zmotili, to je bila namreč «Slovenčeva» loža! Terseglav bi se ne bil šel iz lože, da ga ni tovariš g. Št. fe primerno poučil. Ko pa pride Terseglav po stopnicah, prihite mu prizadeti poslanci nasproti. Pripoveduje se, da je hotel Terseglav potegniti samokres iz žepa, in pa da mu je eden poslanca pljunil v obraz in dalje, ko jo je Terseglav pobiral po stopnicah, se je vsulo polno psovk: lopov, baraba i. t. d. za njima. Naš sotrudnik je prišel na lice mesta šele, ko je bil Terseglav že sredi stopnic, slišal je pač slične psovke, a komu so veljale in kdo jih je izustil, tega se vsled velike gnječe in hrupa ne more spominjati. Končno je imel še Stefe korflikt z nekaterimi obiskovalci galerij. Nastop g. Terseglava je vzbudil celo med klerikalci veliko nevoljo. Priobčujemo to, ne radi afeze kot take, ampak da naši Gorenjci izvedo, kakšni so «Slovenčevi» uredniki.

Vzgoja liberalne mladine gre «Slovencu» po glavi, zato ni prav nič čudnega, če pri napadu, kakor ga čitamo v petkovi številki, blamira sebe in svojega somišljenika. Piše: «Prav posebnost v nurovostih odlikujejo nekateri paglavci, ki obiskujejo ljudsko šolo na Cojzovi cesti! Svojo «nurovost» naj bi bili pokazali s tem, da so nekega

klerikalnega «Čuka», klicali po pravem imenu. Če je to res, ne vemo, znano pa nam je, da so ti paglavci iz šole zagrizenega klerikalca, vodja, Jegliča. Kar pod nosom se obrišite!

Uskok Ravnikar proti časnikarjem. Nekdanji strasten liberal, sedanjí uskok, deželni poslanec Ravnikar se je ob priliki svojega govora obregnil ob časnikarje, med temi tudi ob našega sotrudnika. Če bo g. Ravnikar prihodnjič dobil tu, kar je iskal v zbornici, naj si sam sebi pripiše.

Izvirno narodno zabavo si privoščijo, — kakor se nam poroča iz Ljubljane — nekateri navdušeni ljubljanski narodnjaki v kavarni — «Union». Tu sedi cela ta patentirana narodna družba med čifuti in klerikalci, si privoščijo nemškega piva, in si da igrati od cigany madžarske pesmi in koracnice, za izpremembo pa še kak — nemški valček. Res lepa narodna družba, ki sicer reši klira celo na to, da se jo imenuje napredno. No, res: narodno-napredna družba v klerikalnem «Unionu» ob divnih zvokih cigansko-madžarske muzike. Tako glas iz Ljubljane. Mi pa pristavimo: Vsak po svoje! Bog jim blagoslovi to zabavo, nama vsaj ne bi ugajala. Sicer pa dobe te vrste narodnjaki še posebej pohvalo na drugem mestu.

Gledališka sezona «Dramatičnega odseka» Narodne čitalnice v Kranju prične letošnjo sezono, dne 6. novembra in sicer z igrokazom «Mlinar in njegova hči», ki se ponavlja dne 7. novembra. Odseku se je posrečilo pridobiti več novih modernih iger. Prihodnji predstavi bota dne 26. in 27. novembra in sicer se bo igrala tridejanska veseliga «Gospod senator». V decembru so predstave 11. in 12. in se bo bržčas vprizorila tridejanska drama «La femme X...» francoskega pisatelja Bisonsa. S tem se prijateljska društva uljudno opozarjajo na te dneve, da si ne pridemo navskriž s prireditvami. Obenem se uljudno vabi vse one mlade dame in gospode, ki bi utegnili sodelovati, da se čimprej zglase pri odboru ali tudi pri kakem članu «Dramatičnega odseka».

Zakusnela pomlad. V četrtek nam je domesla gđ. Katjuša Krč krasen jabolčen cvet in obenem malo vejico s 14 zrelimi jabolki, ki jih je utrgala na vrtu g. Miha Eržena, cestarja nad Fidrom.

Vse one gospode, ki se žele udeležiti plesnih vaj v letošnji sezoni, se prosijo, da pridejo v četrtek zvečer ob pol 9. uri v prostore Narodne čitalnice v Kranju. — Namerava se namreč letos napraviti plesne vaje skupno s čitalnico, Sokolom in Trg. društvom. Poučeval bo kakor lani g. Fr. Chrobat ml.

Telovadno društvo «Sokol» v Trzinu priredi vinski trgatve v nedeljo, dne 17. vinotoka 1909 v gostilni pri Bastlu v Trzinu. Spored je: vinska trgatve, saljiva posta in ples. Začetek ob 7. zvečer. Čsti dobiček te prireditve je namenjen za novo telovadnico. Zato se nadeja društvo obilo udeležnikov.

Prejemba posesti. Hišo pokojnega Frana Omersa ml., nekdanj. Iv. Majdičeva hiša, št. 23 v Kranju, je kupil te dni g. Ivan Pfeifer, poslovodja tvrdke «Merkur» (Peter Majdič) v Kranju, za 35.500 K.

Veselico priredi bralno društvo v Dražgošah v nedeljo, dne 24. oktobra 1909 v društveni sobi. Spored: 1. Petje. 2. Tamburanje. 3. «Dva brata», igrokaz v enem dejanju. Začetek ob štirih popoldne.

Orjaške buče je pridelal letos g. Filip Poganičnik, posestnik na Dobravi pri Podnartu. Davi se niso dosedaj vse popolnoma dozorele, tehta najtežja 47 kilogramov. Kakor lastnik trdi, bodo tehtale največje tudi po 60 kg.

Društvo za privablitev tujcev in za olepšavo mesta Kranja in okolice razvija v zadnjih dveh letih jako živahno delavnost. Dne 1. aprila 1908

je društvo vzelo v najem gostilno na Šmarjetni gori od lastnika Janeza Cofo. Ob tej priliki je dalo temeljito popraviti pot, ki vodi s Kalvarije na Šmarjetno goro; gostilniški prostori na Šmarjetni gori so se dobro posnažili in pobelili, postavilo se je čedno stranišče; vse te poprave so društvo stalo 566.32 K. Začetkoma so gostje v obilnem številu obiskovali gostilno na Šmarjetni gori; tekom poletja 1908 pa se je število posetnikov jako skrčilo; ta maloštevilni poset je kolikortoliko provzročila lanska neznosna poletna suša in vročina, v obili meri pa tudi neštete veselice, ki so se tedaj vršile v Kranju in njegovi okolici. — Število izvanrednih podpornih članov, ki prispevajo po 1 K na mesec za vzdrževanje gostilne na Šmarjetni gori, je naraslo na 50, tako da je podjetje za enkrat gmotno dobro podprto, seveda, ako ostanejo izvanredni podporni člani zvesti in stanoviti. — Razen tega je društvo skrbelo za snaženje Savskega drevoreda, vzdrževalo in razširjalo tamkajšnje ceste in steze ter nasajalo smrečice na pašniku pod Gaštejem; žal, da se je večina mrekovih sadik posušilo vsled lanske hude suše in vročine. — Društvo namerava nadalje, spodnji Savski drevored podaljšati do železniškega mostu čez Savo na tržiški železniški progi in v ta namen nadelati ondi novo pot; na cesti od desnega konca novega savskega mosta v Kranju, ki bo vodila proti kolodvoru, misli društvo nasaditi kostanjeva drevesa. — V preteklem letu so znašali društveni dohodki 1077 K, stroški pa 591.22 K, tako da izkazuje blagajniški preostanek 485.78 K. Društveno imetje znaša pa 2561.33 K. — Letošnji občni zbor se je vršil dne 17. julija t. l., pri tej priliki se je volil tale odbor: Adolf Rohrmann, c. kr. okrajni tajnik, predsednik; Edvard Dolenz, trgovec, podpredsednik; Leopold Mikuš, poslovodja v tiskarni Iv. Pr. Lampret, tajnik; Anton Šlamberger, c. kr. notar, blagajnik; Karel Jäger, kavarnar, Rudolf Kokalj, glavni zastopnik zavarovalne družbe «Dunav», Joško Majdič, veletržec, Lovro Rebolj, krojaški mojster in Karel Šavnik, ces. svetnik in župan, odborniki; France Koukolik, vodja pisarne v valjčnem mlinu V. Majdiča, Konrad Pučnik, kroj. mojster in Karel Windischer, svečar, namestniki. — Pododseku za Šmarjetno goro pripadajo gg. Rudolf Kokalj, Ciril Pirc, Makso Pirnat, Leopold Mikuš, dr. Eduard Šavnik in Adolf Rohrmann. **Dovoljenje za prodajo «Gorenjca»** je dobil g. Karol Dolenc v Železnikih.

Čez 18 let prijet. Leta 1891 o božiču je bi pri Sokalu na Galiskem umorjen gostilničar, nje gova žena in hči. Takrat so zaprli kot sumljivca posestnika Kokotko, ki je bil sprva obsojen na smrt, ko je bila pa nova obravnava odrejena, pa oprostjen vsled pomanjkanja dokazov za krivdo. Ko so te dni zaradi neke tatvine stikali orožniki po vasi in prišli tudi h Kokotki, so našli pri njem več reči, ki so bile last umorjenega gostilničarja. Kokotko so znova zaprli, ker je njegova krivda na trojnem umoru takega dokazana.

Obvestilo.

Podpisana podružnica naznanja, da se na anonimne dopise ne ozira ter preide preko istih na dnevni red. Kdor si upa kaj grajati, naj ima pogum se tudi podpisati. Kdor želi kakega pojasnila o poslovanju podružnice naj se obrne na g. tajnika, ki mu bode v vsem radovoljno postregel.

Podružnica slov. trgovskega društva «Merkur» v Kranju.

250

Ustanovljeno 1874.

Domače podjetje.

Marija Klander, Kranj

Prva gorenjska izdelovalnica
slaščic in finega peciva

Udano podpisana si dovoljujem slavno občinstvo in gg. trgovce
najuljudneje obvestiti, da sem svojo zgorej označeno

slaščičarsko obrt

povsem preuredila in izdatno povečala.

Tekom 35letne dobe njenega obstanka sem si pridobila toliko izkušenj v tej stroki, da mi je danes omogočeno svojim cenjenim odjemalcem s tozadevnimi izdelki vsestransko ustrezati in sicer brez konkurence, tako glede kakovosti kakor glede količin.

Opozarjamo posebno na to, da uporabljam pri svojih izdelkih le pristne jajčje in sladkorne snovi brez vsakih primesi tako, da so issi ne samo zelo okusni, temveč tudi lahko prebavljivi.

Da imam res fino ter sveže blago v svoji zalogi, svedočijo številna priznalna pisma.

Tozadevni cenik se vpošlje na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Marija Klander.

Izpred sodišča.

Razprava je končana — abführen! (Konec.) Obtoženec Kozinc nadaljuje: Pri Götzl-ju star. nisem bil. Kaj pa so tam ljudje vpili, se ne spominjam. Ko smo prišli do Goldsteina, sem slišal, da so nekateri zahtevali tablo dol, a on je nato dejal: „Vsaj bom sama zaprla. (Smeh.) Bil sem tudi blizu Kastnerja, vpil sem pač „Živio“, ne pa tudi „nopise dol!“ Nisem bil pred prodajalno, ampak gledal sem izpred „Narodne kavarne“ ves prizor. Predsednik: Eni Vas dože, da ste pri Kastnerju tudi Vi imeli prste zraven? Obtoženec: Ni res! jaz se sploh nisem zavedal, da bi bilo to, kar so drugi počeli, kaj kaznjivega. Predsednik: Zakaj pa ste ušli iz Ljubljane? Obtoženec: Nisem ušel, vsaj sem bil štirikrat zaslišan, pa ko sem videl, da ni nič iz tega, sem šel šele 1. decembra v Zagreb. Predsednik: Ali je tudi Vas napis pri Mikuschu bodel v oči? Obtoženec: Jaz sem imel Mikuša vedno za Slovence! Že zato je bilo proti mojemu principu, da bi bil jaz tiste dve nemški črki s palico dol zbil. Spominjam se pa, da je nek dijak, baje Žolger, trdil, da je on videl nekoga, ki je črki ch odtrgal. Predsednik: Kaj Vam je bilo treba tam stati? Obtoženec: Takrat je bilo splošno razpoloženje tako! Dr. Neuperger: Ali ste res vpili: „zdaj le še dajmo, dokler je še ljudstvo razburjeno“? Obtoženec (se malo pomišlja): Ne morem zanikati! (Splošno začudenje.) Predsednik: Torej bi bilo mogoče, da ste res Vi klicali tiste besede? Obtoženec: Mogoče je! (Zopetno začudenje — ali je tak človek hudodelec?)

S tem je bilo zaslišanje obtoženca končano. Na vrsto pridejo priče. Izpovedba teh prič je veznačilna za obsodbo in za — javnost! Priča Götzl ml. (žid, priseže pokrit). Izpove, da pozna obdolženca. Prišel je uljudno k meni in me prosil, (höflich ersucht), naj snamem z ozirom na ljudsko razpoloženje tablo dol, kar sem mu obljubil. Prosil pa sem ga, naj on vpliva pomirovalno na ljudstvo zunaj. Predsednik: G. priča, kak utis je na Vas napravil nastop obtoženca? Priča: Jako povoljnega. Predsednik: G. priča, bi bili Vi tablo odstranili tudi brez nastopa Kozincevega? Da, tudi, že z ozirom na splošno razpoloženje. Götzl star. ni prišel k obravnavi; se prečita zapisnik, da priča o Kozincu ničesar ne ve. Stadler Ana (hči, priseže in izpove nemško). Tistega dne okrog poldne sem čula klice: tablo, tablo dol! Če je bil Kozinc zraven, ne vem, to sem tudi že pri zaslišanju 25. oktobra povedala. Mikusch Adolf (glavna priča) izpove: Okrog 1. ure so prišli demonstrantje pred mojo prodajalno, seboj so imeli lestve. Gledal sem skozi okno in slišal, da so jim bile tiste dve črki na moji firmi na poti. Kar eden spleza gor, pa brska črke dol. Predsednik: Ste ga poznali? Priča: ne, ga nisem! Predsednik: Poglejte, je bil morda ta? (Predčenje obtoženca s pričo.) Ta obtoženca motri od nog do glave, na to pa izjavi: Ne morem ga izpoznati! Predsednik: Priča, Vi ste, kajne, gledali ves prizor. Kaj pravite, ali je mogoče, da bi bil kdo brez lestve zbrskal črki? Priča: Brez lestve ni mogoče, od tal navzgor je previsoko! — In zdaj pride edina obtežilna priča, mestni stražnik, Drešar Franc, ki približno izpove: Med vsemi drugimi, ki so stali takrat tam pred Mikuschem, sem zapazil in izpoznal Kozinca, ga tudi videl, da je odzdoal lomil s palico črke s table. Opozoril sem ga, naj pusti to pri miru, nato, ko sem razginal demonstrante, sem odšel. Čez par dni pa sva prišla skupaj in tedaj sem ga vprašal šele za ime. Predsednik: Sta imela v mislih tudi tablo? Priča: Ne vem! Predsednik proti obtožencu: Kaj pravite Vi na to? Obtoženec: Izpovedba ne soglašaj! Jaz črk nisem lomil. Je tudi nemogoče, da bi stražnik takrat ravno mene videl. Pač pa sva govorila pri tej priliki.

Sodniki in državni pravdnik se izpogledujejo, mal avditorij postane razburjen: Dr. Neuperger

(energično): Priča, ali ste ga res videli ali ne, decidirano izpovejte! Priča (z neko posebno vnetostjo): Da, videl sem ga, ravno ta Kozinc je bil, ko sem to videl, takrat že črke niso bile več gor! Obtoženec (razburjen): To ni res, kar stražnik izpove! Dr. Neuperger opozarja obtoženca, naj bo previden s takimi izrazi. Predsednik: Kaj pa ste delali s palico? Obtoženec: Črk nisem lomil ž njo. Priča: Slišal sem tudi, da je bil tudi Kozinc tisti, ki je vpil: „Dajmo sedaj! zdaj je ljudstvo še razburjeno! Danes je še čas, jutri ne bo več! Table dol!“ Obtoženec ugovarja, priznava pa, da je mogoče, da je rekel kaj sličnega, gotovo pa pri tem ni mislil na table.

Priča Danilo Cerar se ne zapriseže, ker je bil sam soudeleženec ter eden že izmed obsojenih. Izpovedati ima v zadevi pri Kastnerju. Obtoženec se mu predoči. Predsednik: Priča, ali je bil Kozinc tudi zraven pri Kastnerju? Priča: Mislim, da je bil zraven in sicer med vrati, ter snemal reklamne table. Obtoženec ugovarja, da ni bil. Cerar se začne negotovo loviti in na zopetno vprašanje odgovori: Zdi se mi, da je bil Kozinc. Predsednik, kakor bi bil to preslišal, pravi proti priči: Vi pravite, da je bil Kozinc gotovo tisti. Priča: Da, gotovo! Obtoženec zopet ugovarja, da ni bil.

S tem je bilo dokazovanje končano. Konstatirala se je potem še vrednost škode pri Mikuschu in Kastnerju. Predsednik z veliko gorečnostjo čita nekatere nemške zapisnike, med temi tudi iz „Registeramt Cilli“ (najbrže Magistrat). Obtoženec si dovoli ponižno vprašanje: Kje je to, prosim: Predsednik (pogleda po strani): V Celju!

Na to je dobil dr. Neuperger „besedo“. Od zadnjic se je veliko izpremenil. Govoril je mirno in kar je glavno, kmalu je bil gotov. Popravil je nekoliko obtožbo. Hudodelstva po § 85. a obtožencu noče obesiti na vrat, pač pa prestopak in pa „drugo“ vzdržuje. Obtoženec je krivde priznal (?), ni mu bilo treba povsod zraven biti. Z živijo je suntal množico. Priči Drešar in Cerar sta določeno izpovedali o krivdi. „Zato mislim, da tudi visoki sodni dvor spozna, da je obtoženec res kriv...“ Proti zagovorništvu nič ne rečemo več, kar smo že rekli. Javno mnenje je, da je bil slučaj vreden večjega zanimanja od strani izkušenih odvetnikov. Sicer pa je tudi „x (ff)“ zagovornik Dev zastopal glavne oprostilne momente. Stvar ni jasna. Priča Mikusch trdi izrecno, da sploh ni mogoče, da bi bil mogel s palico črke zbiti. Ne moremo verjeti, da bi bil Cerar, ki je tukaj sam prizadet, res mogel ravno Kozinca videti. Predlaga oprostitev, ali pa vsaj milo kazen, že z ozirom, da je bil obsojenec štiri tedne v preiskavi.

Dolgo posvetovanje — slabo znamenje, tu se je uresničilo. Razsodba, kakor smo že zadajci povedali, se glasi na šest tednov težke ječe. Vednojak se je od Kozinca poslovil z besedami, ki dičijo naslov naše povesti o predzadnji nesrečni žrtvi septembrskih dogodkov.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo!

Novica. Singerjev „66“ najnovejši in najpopolnejši stroj :: 20. stoletja. ::	 INGER Co., delniška družba šivalnih strojev v Kranju nasproti c. kr. pošte štev. 53. 207 10-8	Novica. == Izvirni == Singerjevi šivalni stroji se kupujejo samo v naših :: prodajalnah. ::
Opozarja se, da se dobe pravi Singerjevi stroji na Gorenjskem le v tej zalogi šivalnih strojev.		

Turdka Rooss v Kranju

kupuje večjo množino storžev,

želoda, jabolk, fižola, krompirja,

kakor tudi drugih dež. pridelkov

po najvišjih cenah.

232 3-3

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOV**: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

il. Zaga II. Y 1161, 6: 9 I. V.

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

uljudno naznanjata, da je zaloga za jesensko sezono tako v oblekah za gospode in dečke kakor v konfekciji za dame popolna in se priporočata za prav obilen poset, zagotavljajoč točno in solidno postrežbo.

214 —5

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5

čez 3000 kom. jesenske in zimske obleke za gospode in dečke od 10 K višje, čez 1000 kom. površnikov in raglanov od 12 K višje, čez 3000 pelerin od 8 K višje, čez 15.000 kom. najnovejše konfekcije za dame in deklice, kakor jopice, paletoti, mantilije, pelerine, kostumi, krila in bluže, čez 2000 kom. oblek za otroke od 4 K višje.

Odjemalci na debelo dobijo znaten popust in sicer:
Jesenske in zimske jopice od K 4.— Plišaste jopice od K 10.— Double pelerine ali lodnaste od K 6 40 — Klobuki za dečke, črni ali lodnasti tucat K 18.— Isti za gospode tucat K 24.— Plišasti klobuki vseh barv 1 tucat K 60.—

O. Bernatovič

Proda se pod ugodnimi pogoji

dvonadstropna hiša v Škofji Loki hiš. št. 18

z več sobami, s pritlikinami in sadnim vrtom, ležeča ob vodi in zato posebno pripravna za kakega obitnika, ker se lahko uporabi vodna moč. Natančneje se poizve

v kavarni Karlin v Škofji Loki.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

58 42-38

Najmilejše milo za kožo
:: kakor tudi za pege. ::

Dobiva se povsod.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Naboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar ul. 7

77 52-24
Dobri se
v lekarni
Šafarik

Na debelo in drobno!

Šolske potrebščine

vseh vrst priporoča po najnižjih cenah galanterijska in modna trgovina 242 13-15

Anton Adamič KRANJ :: Glavni trg.

**Posebno ugodne cene
: za dijake! :**

Klobuke, čepice, srajce, kravate, ovrtnike, zapestnice, naramnice, nogavice, žepne robce, glavnike, denarnice, mila in drugo toaletno blago, krtače, torbice l. t. d.

Telovadni čevlji v veliki izbiri!

:: Cene znatno nizke! ::
Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Lekarniško naznanilo.

Dovoljujem si p. n. sl. občinstvu uljudno naznaniti, da sem z dnem 1. oktobra t. l. kupim potom prevzel

Mayr'jevo lekarno

„Pri zlatem jelenu“
na Marijinem trgu v LJUBLJANI.

Upam, da mi bo slav. občinstvo kot večletnemu sodelavniku te lekarnice dose-
danje zaupanje ohranilo tudi za prihodnje
ter se priporočam za nadaljno blagohotno
naklonjenost in beležim z odl. spoštovanjem

Mag. pharm. Rihard Sušnik
lekarnar.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1909.

3-2

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik.

86 52-32

209 52-8

Največja trgovina na Gorenjskem.

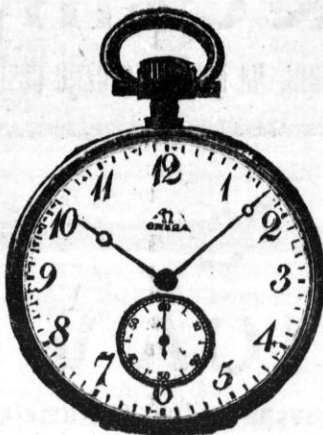
Rudolf Rus

urar v Kranju

poleg lekarnе.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene. Priznано dobro blago.

Ustanovljeno leta 1885.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-12

LJUBLJANA :: Zalagatelj družstva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz zaleza, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, obojvalna miza, obelisk, miza, stensko ogledalo.

Specijaliteta v novostnih balah. Veliki prostori, prtilično in v l. nadstropju. Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
velika manufakturna trgovina

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22.

80 43-83

Zobozdravniški atelje
obotehniški :: dr. Edvard Globočnik

v Kranju 220 52-6

je slavnemu občinstvu na razpolago

**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d

Špecialiteta: 76 52-11

valjični zastori (Rollbalken).

Najboljši češki nakupni vir.

Cene posteljne perje.

1 kg sivega puljenega 2 K, bolj-
šega 2 K 40 h; polbeloga 2 K 80 h;
beloga 4 K; belega, puhanega 5 K
10 h; 1 kg velefinega, snežnobel-
lega puljenega 6 K 40 h, 8 K;
1 kg puha, sivega 6 K, 7 K; be-
lga, finega 10 K; najfinjši prsni
puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, belega ali rmenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, v dvema z lav-
nikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po
povzelju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali
zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz št. 758, Češki les
(Böhmerwald). — Ceniki zastoj in franko. 224 15-8

**Amerikanski
zobje** se izdelujejo vsako
nedeljo

od pol 9. do 1. ure pop. v **Kranju**

v hiši trgovca R. & E. ROOSS-a

v I. nadstropju v zobotehničnem atelijeju

Oton Seydl.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg, novega oskubenega K 9-60,
Loljše K 12-—, belo, mehko oskub-
ljeno K 18-— do K 24-—, snežno-
belo, oskubljeno K 30-— do K 36-— Pošilja franko po
povzelju. Zamenja se in vzame se nazaj, če se povrne
poštni stroški. 6-2

Benedikt Sachsel, Lobes 371 pri Plzinju, Češko

Slovencl, ne zabite družbe
SV. CIRILA IN METODAI

Zaloga vsakovrstnega
lesenega, železnega
in poblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

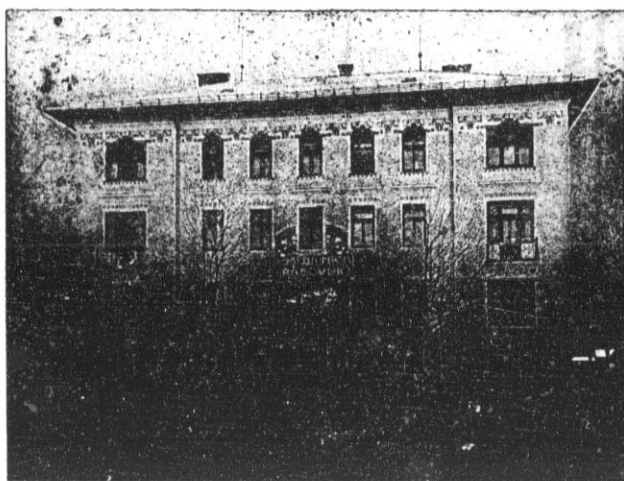
Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 1/4% ali
z 1% amortizacijo, na me-
nice pa po 6% :: Eskomp-
tirajo se tudi trgovske
menice.

Denarni promet
v letu 1908:

K 5,000.000

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

Urađuje se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno hranilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.